

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хералдика (Изборен)			
2.	Код	/			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Институт за историја на уметноста и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	IV	VIII	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Филипова Снежана			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на хералдиката како визуелна помош со која се разликуваат, препознават грбови, знамиња, печати и останати обележја и симболи-амблеми на фамилии, кооперации, манастири, гилди, градови, држави, институции како што се универзитети, библиотеки, и т.н. што ќе може да ги применат во дообликувањето на знаењата и дополнувањето на сознанијата за европското сликарство и скулптура и идентификација и датација на портрети, како и основни познавања на специфичните аспекти на генеологијата и семиологијата во средновековниот период и времињата кои следат. Ова може да резултира во задавање посебни дипломски теми или дополнување на теми од ликовната уметност кои третираат споменици, слики и скулптури со аплицирани хералдички обележја на нарачувачот или сопственикот на делото-објектот, пишување статии, изработка на современи хералдички грбови и амблеми на приватни лица, компании, институции.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција на хералдиката, причини и време на појава, значење, развој на правилата, развој по региони во Европа. Првите хералди и најстари грбови. Хералдиката како визуелно средство за препознавање на личности и институции, грбовите – симболи на идентитет, ранг, професија, нивната доминантна статичност и наследност. Најстар хералдички труд со дескриптивен карактер, грбовници. Поврзаноста на хералдиката со историјата на уметност и другите сродни науки. Ликовниот аспект на грбовите како декорација во сликарството (ракописи, фрески и осликување на таваници на благороднички капели), во релеф- на градските порти, замоци и палати, на таписерии во приемните оддаи, на надгробни споменици, мостови, во витраж на градската јавна архитектура и резиденцијални објекти. Хералдиката денес, анахрони и современа тенденции.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење со консултирање скрипта, литература, интернет дата бази на слики, двд записи, стручни ТВ емисии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2+2			
14.	Распределба на расположивото време	180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови	
	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Ислушана настава и изработена проектна задача		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stephen Slater	<i>The Illustrated Book of Heraldry,</i>	Lorenz Books	London 2003
		2.	Michel Pastoureau,	<i>Heraldry, An introduction to a noble Tradition,</i>	Harry N. Abrams, Inc.	London 1997
		3.	Milosh Ćirić	Heraldika 1 (grb, ilustrovani osnovni pojmovi)	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1983
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Снежана Филипова	Студии за хералдиката во Македонија	Македоника Литера	2015
		2.	Снежана Филипова	Комненовската хералдика и фреско сликарството во Македонија, 101-124	Македонско Наследство, 36-7	2010
3.			Szabolcs de Vajay, "Basic Heraldry-An Educational Seminar on Heraldry", World Conference on Records and Geneological Seminar, Salt Lake City, U.S.A	Heraldique Municipale,	2004	